

Brandveiligheid

Risico is het grootst in oude stal

De regels voor brandveiligheid in nieuwe stallen zijn aangescherpt.

Maar wat kun je doen om in bestaande stallen de risico's te beperken?

Tekst: Marieke Louwes-de Weerd – Foto's: DLV en Shutterstock

An brandprefentie wordt bij de bouw van een nieuwe stal veel aandacht geschonken. Maar bij bestaande stallen verslapt die aandacht vaak. En dat is niet terecht. Juist in oudere stallen is het risico op brand het grootst. Jaarlijks gaan er in Nederland tien tot twintig stallen in vlammen op. Bij bedrijven die in de loop der jaren steeds beetje bij beetje uitbreiden, is het niet vanzelfsprekend dat ook de elektrische installaties meegroeien, vertelt specialist brandveiligheid van DLV Advies, Anne van Rossum. "De meterkast en de zwaarte van de kabels sluiten dan niet meer aan bij wat eraan elektriciteit wordt gevraagd. Dat betekent overbelasting van de kabels. Vaak zit de meterkast nog in de oudste stal waar de kabels het warmst worden. Daarnaast zijn in oudere stallen vaak minder brandwerende materialen gebruikt en is het er vaak minder schoon. En dat is een gevaarlijke combinatie." De DLV'er vindt daarom dat melkvee-

houders hun elektrische installaties vaker moeten laten nakijken. Vooral de verlichting is een risico. "In stallen kan ammoniak tot roestvorming leiden. Ondanks dat de verlichting dan in het verleden wel veilig is aangelegd, kan de installatie in de loop van de tijd toch aangetast raken. Een specialist kan de armaturen controleren en kijken of er geen draden bloot liggen." **Brandcompartimenten inrichten** Ook andere plaatsen met veel elektra, zoals

voerkeuken of een tanklokaal, zijn een potentieel risico. Hoewel niet verplicht (ook niet bij nieuwbouw) adviseert Van Rossum deze risicoruimtes in te richten als een brandcompartiment. "Met eenvoudige maatregelen kun je voorkomen dat een brand overslaat naar de rest van de stal." Halfsteensmuren kunnen volgens hem tot 90 minuten brandwerend worden gemaakt. Deuren zijn vaak al brandwerend, al is het dan wel belangrijk dat er een dranger op die deur zit die voorkomt dat de deur open blijft staan. Op plekken waar melkleidingen door de muur gaan, adviseert Van Rossum machetten om de melkleiding. Die zwellen op bij brand en voorkomen dat het vuur naar een andere ruimte kan overslaan."

De meeste deuren zijn brandwerend. Wel is het zaak dat de deur is voorzien van een dranger, zodat die ook altijd dicht is. >

Door kortsluiting kan een trekker uit zichzelf in brand vliegen. Parkeer de trekker daarom niet op de voergang of installeer een massaschakelaar. v

Blussen Als er brand ontstaat, is het uiteraard zaak dat de haard zo snel mogelijk wordt geblust. Branddetectie is daarbij de eerste stap. Rookmelders houden het niet lang vol in stallen door de ammoniak. Maar in risicoruimtes kunnen rookmelders wel worden geplaatst. Door de rookmelder te koppelen aan je telefoon krijg je bij brand direct een bericht. Je kunt dan snel ter plaatse zijn en handelend optreden. Zaak is dan wel om blusmaterialen bij de hand te hebben.

Van Rossum: "In nieuwe stallen moet er formeel één blusser aanwezig zijn per 1.000 vierkante stal. Maar belangrijker is een logische plaats. Dus: waar ontstaat de brand en waar kom ik langs op weg naar die plek? Van Rossum adviseert een schuim- in plaats van een poederblusser. "Poeder zorgt voor veel schade aan de elektrische componenten. Met schuim is de vervolgschade veel minder groot." Blussers zijn vaak snel leeg. Daarom adviseert Van Rossum daarnaast brandslanghaspels. Deze kunnen ook voor andere zaken worden gebruikt. Dat heeft als bijkomend voordeel dat salmonella geen kans krijgt. "Let wel op dat je ze op een vorstvrije plaats ophangt." Naast defecten in elektrische installaties staan brandgevaarlijke werkzaamheden en zelfontbranding in de top 3 van brandoorzaken. Van Rossum heeft in zijn loopbaan meerdere keren een stalbrand meegemaakt die veroorzaakt werd door zelfontbranding van een trekker die op de voergang was achtergelaten. Een makkelijke oplossing is om de trekker niet in de stal te laten staan. Een andere mogelijkheid is een massaschakelaar op de trekker. "Daarmee schakel je het elektrische circuit van de trekker uit en kan er geen kortsluiting meer ontstaan."

Wees je bij brandgevaarlijke werkzaamheden bewust van de risico's. Wellicht is het een idee om een instructiekaart op te hangen bij lasapparatuur en in de stal. Op zo'n instructiekaart staan bruikbare tips om het risico op brand te voorkomen. Denk aan: altijd een emmer water bij de hand hebben als je gaat lassen in de stal. En na de werkzaamheden goed kijken of er geen smeulend materiaal meer ligt. En vanzelfsprekend, vooraf brandbare materialen afschermen.

Mestgassen

Mestgassen in stal vormen een specifiek risico op brand bij laswerkzaamheden. Hooi of stro kun je zien, mestgassen niet. Dat maakt het extra gevaarlijk. Zeker in combinatie met dichte vloeren. Van Rossum: "Bij een dichte vloer is er geen ventilatie. Daardoor hopen gassen zich op. Als die gassen op een bepaalde plaats toch omhoogkomen kan dat tot ontbranding leiden." Het is dus raadzaam een brandwerende plaat neer te leggen op de plaats waar je last en laat de dieren niet in de buurt komen. □